RNDr. Jindřich Petrlík, vedoucí programu Toxické látky a odpady, 603 582 984, jindrich.petrlik@arnika.org
Ing. Milan Havel, zpracovatel žebříčků, 731 256 691, milan.havel@arnika.org

Žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Českou republiku podle hlášení za rok 2019

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2018 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Křížek je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakovinotvorné látky
Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní** pro člověka obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2019 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium, polychlorované bifenyly (PCB), trichlorethylen a vinylchlorid**. Do skupin 2A a 2B náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen a trichlormethan.**

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	SPOLANA a.s.	Spolana Neratovice	Neratovice	Středočeský	36 232,70	↑
2	ACO Industries Tábor s.r.o.	ACO Industries Tábor s.r.o.	Havlíčkův Brod	Jihočeský	10 848,00	↑
3	Polytec Composites Bohemia s.r.o.	Polytec Composites Bohemia s.r.o.	Chodová Planá	Plzeňský	7 644,00	↑
4	ACO Industries k.s.	ACO Industries k.s.	Havlíčkův Brod	Vysočina	7 438,60	↑
5	KOITO CZECH s.r.o.	KOITO CZECH s.r.o.	Žatec	Ústecký	6 846,43	↑
6	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Zlínský	6 126,50	~
7	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vysočina	5 510,00	↑
8	Siemens, s.r.o.	závod Mohelnice	Mohelnice	Olomoucký	5 361,70	↓
9	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	Pardubický	5 291,38	↓
10	Teva Czech Industries s.r.o.	Teva Czech Industries s.r.o.	Opava	Moravskoslezský	4 985,00	~

Tabulka 2 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší**, **vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2019 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium, polychlorované bifenyly (PCB), trichlorethylen a vinylchlorid.**

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	SPOLANA s.r.o.	SPOLANA s.r.o.	Neratovice	Středočeský	36 232,70	~
2	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Zlínský	5 863,40	↓
3	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vysočina	5 510,00	↑
4	UNIPETROL RPA, s.r.o.	UNIPETROL RPA	Litvínov	Ústecký	4 252,48	↓
5	KRONOSPAN CR,spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	Vysočina	3 828,00	↓
6	Zámoraví, a.s	Farma Břest	Břest	Zlínský	3 150,00	↓
7	Sev.en EC, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pardubický	1 565,63	↓
8	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. - závod 1 Litomyšl	Litomyšl	Pardubický	1 466,00	↓
9	LUKAFORM spol. s r.o.	Lukaform	Lukavec	Vysočina	1 155,00	×
10	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná,právní nástupce,a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	Karlovarský	1 127,64	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2019 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), kromě **oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie[1] a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenolethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

[1] State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancor or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Zlínský	5 884,60	↓
2	UNIPETROL RPA, s.r.o.	UNIPETROL RPA	Litvínov	Ústecký	4 397,39	↓
3	Sev.en EC, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pardubický	2 102,14	~
4	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. - zpracovatelská část	Vřesová	Karlovarský	1 208,64	↓
5	Teplárna Kladno s.r.o.	ELEKTRÁRNA KLADNO	Kladno	Středočeský	543,18	↓
6	Elektrárna Počerady, a.s.	Elektrárna Počerady	Výškov	Ústecký	507,13	↑
7	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	466,39	↑
8	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	Provozovna Třinec	Třinec	Moravskoslezský	365,00	↓
9	VODÁRNA PLZEŇ a.s.	ČOV Plzeň	Plzeň	Plzeňský	353,59	↑
10	ČEZ, a. s.	Elektrárna Ledvice	Bílina	Ústecký	299,18	↑

Tabulka 4 – oxid uhelnatý

Průmyslové provozy, které v roce 2019 vypustily nejvíce reprotoxického **oxidu uhelnatého**.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	Provozovna Třinec	Třinec	Moravskoslezský	69 327 680,00	↑
2	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	49 745 382,00	↓
3	LB Cemix, s.r.o.	KOTOUČ ŠTRAMBERK	Štramberk	Moravskoslezský	5 003 027,00	↑
4	Cement Hranice, a.s.	Cement Hranice, akciová společnost	Hranice	Olomoucký	2 671 372,00	↑
5	Českomoravský cement, a.s.	závod Mokrá	Mokrá - Horákov	Jihomoravský	2 621 495,00	↓
6	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	1 906 775,00	↑
7	Elektrárna Počerady, a.s.	Elektrárna Počerady	Výškov	Ústecký	1 774 872,00	↓
8	VIADRUS a.s.	VIADRUS a.s.	Bohumín	Moravskoslezský	1 607 617,00	↑
9	Lafarge Cement, a.s.	Lafarge Cement, a.s.	Čížkovice	Ústecký	1 434 499,00	×
10	Vápenka Čertovy schody a.s.	Vápenka Čertovy schody, a.s.	Tmaň	Středočeský	1 429 545,00	↓

Tabulka 5 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2019 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	SPOLANA s.r.o.	Spolana Neratovice	Neratovice	Středočeský	36 124,00	↑
2	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vysočina	5 510,00	↑
3	KRONOSPAN CR, spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	Vysočina	3 828,00	↓
4	Zámoraví, a.s.	Farma Břest	Břest	Zlínský	3 150,00	↓
5	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. - závod 1 Litomyšl	Litomyšl	Pardubický	1 466,00	↓
6	LUKAFORM spol. s r.o.	Lukaform	Lukavec	Vysočina	1 155,00	×
7	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o	KRONOSPAN OSB	Jihlava	Vysočina	1 060,00	↓
8	ROCKWOOL, a.s.	Rockwool, a.s., výrobní závod Bohumín	Bohumín	Moravskoslezský	692,00	↓
9	Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s.	Provozovna BČOV Pardubice	Pardubice	Pardubický	612,00	↓
10	Brněnské vodárny a kanalizace, a.s.	Čistírna odpadních vod Brno v Modřicích	Brno	Jihomoravský	348,00	↓

Tabulka 6 – endokrinní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **endokrinní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2019 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi endokrinní vychází z klasifikace látek v EU a USA. Do skupiny endokrinních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **atrazin, chloralkany (C10-13), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), tetrachlorethylen (PER), trichlorbenzeny, styren.**

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	ACO Industries Tábor s.r.o.	ACO Industries Tábor s.r.o.	Tábor	Jihočeský	10 848,00	↑
2	Polytec Composites Bohemia s.r.o.	Polytec Composites Bohemia s.r.o.	Chodová Planá	Plzeňský	7 644,00	↑
3	ACO Industries k.s.	ACO Industries, k.s.	Přibyslav	Vysočina	7 438,60	↑
4	Siemens, s.r.o.	závod Mohelnice	Mohelnice	Olomoucký	5 361,70	↓
5	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	Pardubický	5 291,38	↓
6	TEiKO spol. s r.o.	TEiKO spol. s r.o.	Spytihněv	Zlínský	4 630,00	↑
7	PETER - GFK spol. s r.o.	PETER - GFK spol. s r.o., provozovna Trhový Štěpánov	Trhový Štěpánov	Středočeský	4 580,00	↓
8	POLYSAN s.r.o.	POLYSAN s.r.o.	Zruč nad Sázavou	Středočeský	3 972,00	↑
9	PETROF, spol. s r.o.	PETROF, spol. s r.o.	Hradec Králové	Královéhradecký	3 817,00	↓
10	PETER - GFK spol. s r.o.	PETER - GFK spol. s r.o., provozovna Kocbeře	Kocbeře	Královéhradecký	3 761,00	↓

Tabulka 7 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů (oxid uhličitý, oxid dusný, metan)** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2019 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách. Umístění na prvních místech ovlivňují jen emise oxidu uhličitého.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	5 128 436 597,41	↑
2	Elektrárna Počerady, a.s.	Elektrárna Počerady	Výškov	Ústecký	4 717 747 622,67	↓
3	ČEZ, a. s.	Elektrárny Tušimice	Kadaň	Ústecký	4 281 566 256,00	↓
4	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná,právní nástupce,a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	Karlovarský	3 875 256 000,00	↓
5	Sev.en EC, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pardubický	3 715 409 421,34	↓
6	UNIPETROL RPA, s.r.o.	UNIPETROL RPA	Litvínov	Ústecký	3 642 133 831,00	~
7	ČEZ, a. s.	ČEZ, a. s. Elektrárna Mělník, Teplárna Trmice - provoz Mělník	Horní Počaply	Středočeský	2 760 688 887,93	↑
8	ČEZ, a. s.	Elektrárna Ledvice	Bílina	Ústecký	2 673 298 665,03	~
9	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	Provozovna Třinec	Třinec	Moravskoslezský	2 650 391 500,00	~
10	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	2 504 033 000,00	↓

Tabulka 8 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2019 nejvíce **plynů způsobujících kyselé srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku)**.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	Elektrárna Počerady, a.s.	Elektrárna Počerady	Výškov	Ústecký	9 316 900,28	↓
2	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	7 595 941,81	↑
3	ČEZ, a. s.	ČEZ, a. s. Elektrárna Mělník, Teplárna Trmice - provoz Mělník	Horní Počaply	Středočeský	6 503 145,32	↑
4	UNIPETROL RPA, s.r.o	UNIPETROL RPA	Litvínov	Ústecký	6 301 848,32	↓
5	ČEZ, a. s.	Elektrárny Tušimice	Kadaň	Ústecký	5 165 063,00	↑
6	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	4 959 922,00	↓
7	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	Provozovna Třinec	Třinec	Moravskoslezský	4 794 719,00	↑
8	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná,právní nástupce,a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	Karlovarský	4 304 421,00	↑
9	Sev.en EC, a.s.	Chvaletice	Elektrárna Chvaletice	Pardubický	3 761 834,17	↓
10	Elektrárny Opatovice, a.s.	Elektrárna Opatovice	Opatovice nad Labem	Pardubický	3 313 127,00	↓

Tabulka 9 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství látek v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2019 (www.irz.cz). Započteny jsou pouze **hydrochlorofluorouhlovodíky (HCFC), chlorofluorouhlovodíky (CFC) a tetrachlormetan (TCM)**. Potenciál poškozování ozónové vrstvy je vztažen k účinkům CFC (tzv. tvrdé freony), jejichž potenciál je 1. Pro HCFC (tzv. měkké freony) používáme koeficient 0,062, pro TCM koeficient 1,1.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	Družstevní závody Dražice - strojírna s.r.o.	DRUŽSTEVNÍ ZÁVODY DRAŽICE - STROJÍRNA S R.O.	Dražice	Středočeský	160,54	×
2	RUMPOLD-RCHZ s.r.o.	RUMPOLD-RCHZ s.r.o - systém SEG	Havlíčkův Brod	Vysočina	1,17	↑
3	FARMAK, a.s.	FARMAK, a.s. Olomouc	Olomouc	Olomoucký	0,90	×
4	UNITED BAKERIES a.s	United Bakeries a.s. - provozovna Praha	Praha	Praha	0,50	×
5	VISCOFAN CZ s.r.o.	VISCOFAN CZ s.r.o.	České Budějovice	Jihočeský	0,35	×
6	OLMA, a.s.	OLMA, a.s.	Olomouc	Olomoucký	0,11	×
7	oncomed manufacturing a.s.	oncomed manufacturing a.s. - Karásek 1 (IRZ)	Brno	Jihomoravský	0,06	↓
8	PRAKTIK system s.r.o.	PRAKTIK system s.r.o., provozovna Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	Liberecký	0,01	↓

Tabulka 10 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Následující průmyslové provozy vypustily v roce 2019 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody. (**1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen** a sloučeniny**, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon,chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom** a sloučeniny**, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ-HCH), měď** a sloučeniny**, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenolethoxyláty, olovo** a sloučeniny**, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť** a sloučeniny**, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín** a sloučeniny**, trifenylcín** a sloučeniny**, trifluralin a zinek** a sloučeniny).

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	MS technik spol. s r.o.	provozovna Rožnov	Rožnov	Zlínský	9 361,00	×
2	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod Praha	Praha	Praha	8 437,12	↑
3	Lovochemie, a.s.	Lovochemie, a.s., Lovosice	Lovosice	Ústecký	6 975,00	↓
4	Ostravské vodárny a kanalizace a. s.	Provoz ČOV	Ostrava	Moravskoslezský	4 494,70	↑
5	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	Zlínský	3 705,10	↑
6	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	2 965,87	↓
7	Brněnské vodárny a kanalizace, a.s.	Čistírna odpadních vod Brno v Modřicích	Brno	Jihomoravský	2 754,00	~
8	VODÁRNA PLZEŇ a.s.	ČOV Plzeň	Plzeň	Plzeňský	2 658,69	↑
9	ENERGETIKA TŘINEC, a.s.	Provozy Teplárny a Tepelná energetika	Třinec	Moravskoslezský	2 595,14	↓
10	Mondi Štětí a.s.	celulozka	Štětí	Ústecký	1 933,00	↑

Tabulka 11 – perzistentní organické látky (POPs)

Následující průmyslové provozy v roce 2019 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, uvedených **na seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší**. Jedná se o **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), aldrin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, dieldrin, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), hexachlorbutadien (HCBD), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, organické sloučeniny cínu, pentachlorbenzen (PeCB), polyaromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB) a toxaxen** s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech. Pro dioxiny byla ještě sestavena zvláštní tabulka.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	CHS Epi, a.s	CHS Epi	Ústí nad Labem	Ústecký	366 807,00	↓
2	PALMOTORS s.r.o.	MOTORPAL , a.s., závod Velké Meziříčí	Velké Meziříčí	Vysočina	12 965,00	↑
3	AWT ROSCO a.s.	Vypařovací a dezinfekční stanice Bohumín	Bohumín	Moravskoslezský	4 101,00	↑
4	Energetické centrum s.r.o.	Energetické centrum Jindřichův Hradec	Jindřichův Hradec	Jihočeský	965,69	×
5	AVISTA OIL s.r.o.	AVISTA OIL s.r.o.	Pardubice	Pardubický	797,75	↑
6	Marius Pedersen a.s	Závod na zpracování odpadů Lomnice n. P. - Bryndov	Lomnice n. P. - Bryndov	Liberecký	677,07	×
7	SUEZ CZ a.s.	provozovna Frýdek Místek	Frýdek Místek	Moravskoslezský	423,17	↓
8	AVISTA OIL s.r.o.	AVISTA OIL s.r.o.	Olomouc	Olomoucký	289,26	↑
9	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	187,63	↑
10	SUEZ CZ a.s.	. Skládka Všebořice	Všebořice	Ústecký	107,01	×

Tabulka 12 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2019 vypustily v emisích **do ovzduší, vody a půdy** nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	Sev.en EC, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pardubický	536,52	↑
2	Elektrárna Počerady, a.s.	Elektrárna Počerady	Výškov	Ústecký	383,34	↑
3	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	359,44	↑
4	ČEZ, a. s.	Elektrárny Tušimice	Kadaň	Ústecký	239,34	↑
5	ČEZ, a. s.	Elektrárna Ledvice	Bílina	Ústecký	234,85	↑
6	ČEZ, a. s.	ČEZ, a. s. Elektrárna Mělník, Teplárna Trmice - provoz Mělník	Horní Počaply	Středočeský	171,65	↑
7	UNIPETROL RPA, s.r.o.	UNIPETROL RPA, s.r.o.	Litvínov	Ústecký	144,91	↑
8	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná,právní nástupce,a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	Karlovarský	81,00	↓
9	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	Třinec	Provozovna Třinec	Moravskoslezský	59,00	↓
10	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	50,90	↓

Tabulka 13 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2019 vypustily anebo v **odpadech** předaly nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	SPOLANA s.r.o.	Spolana Neratovice	Neratovice	Středočeský	2 310,90	↓
2	Sev.en EC, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pardubický	536,52	↑
3	Elektrárna Počerady, a.s.	Elektrárna Počerady	Výškov	Ústecký	383,34	↑
4	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	359,44	↑
5	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Zlínský	307,80	↑
6	SAFINA, a.s.	SAFINA, a.s.	Vestec	Středočeský	258,27	×
7	ČEZ, a. s.	Elektrárny Tušimice	Kadaň	Ústecký	239,34	↑
8	ČEZ, a. s.	Elektrárna Ledvice	Bílina	Ústecký	234,85	↑
9	UNIPETROL RPA, s.r.o.	UNIPETROL RPA	Litvínov	Ústecký	226,91	↑
10	CeramTec Czech Republic, s.r.o.	CeramTec Czech Republic, s.r.o.	Šumperk	Olomoucký	204,00	×

Tabulka 14 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší** za rok 2019.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	ACO Industries Tábor s.r.o.	ACO Industries Tábor s.r.o.	Tábor	Jihočeský	10 848,00	↑
2	Polytec Composites Bohemia s.r.o.	Polytec Composites Bohemia s.r.o.	Chodová Planá	Plzeňský	7 644,00	↑
3	ACO Industries k.s.	ACO Industries k.s.	Přibyslav	Vysočina	7 438,60	↑
4	Siemens, s.r.o.	závod Mohelnice	Mohelnice	Olomoucký	5 361,70	↓
5	Iveco Czech Republic, a. s.	Iveco Czech Republic, a. s.	Vysoké Mýto	Pardubický	5 291,38	↓
6	TEiKO spol. s r.o.	TEiKO spol. s r.o.	Spytihněv	Zlínský	4 630,00	↑
7	PETER - GFK spol. s r.o.	PETER - GFK spol. s r.o., provozovna Trhový Štěpánov	Trhový Štěpánov	Středočeský	4 580,00	↓
8	POLYSAN s.r.o.	POLYSAN s.r.o.	Zruč nad Sázavou	Středočeský	3 972,00	↑
9	PETROF, spol. s r.o.	PETROF, spol. s r.o.	Hradec králové	Královéhradecký	3 817,00	↓
10	PETER - GFK spol. s r.o.	PETER - GFK spol. s r.o., provozovna Kocbeře	Kocbeře	Královéhradecký	3 761,00	↓

Tabulka 15 – formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2019 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	Dřevozpracující družstvo	Dřevozpracující družstvo	Lukavec	Vysočina	5 510,00	↑
2	KRONOSPAN CR,spol. s r.o.	KRONOSPAN CR	Jihlava	Vysočina	3 828,00	↓
3	Zámoraví, a.s.	Farma Břest	Břest	Zlínský	3 150,00	↓
4	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o	SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. - závod 1 Litomyšl	Litomyšl	Pardubický	1 466,00	↓
5	LUKAFORM spol. s r.o.	Lukaform	Lukavec	Vysočina	1 155,00	x
6	KRONOSPAN OSB, spol. s r.o.	KRONOSPAN OSB	Jihlava	Vysočina	1 060,00	↓
7	ROCKWOOL, a.s.	Rockwool, a.s., výrobní závod Bohumín	Bohumín	Moravskoslezský	692,00	↓
8	KORDÁRNA Plus a.s.	KORDÁRNA Plus a.s.	Velká nad Veličkou	Jihomoravský	328,00	↓
9	Saint-Gobain Construction Products CZ a.s.	Saint-Gobain Construction Products CZ a.s.	Litomyšl	Královéhradecký	268,70	↓
10	Wienerberger s.r.o.	WCP závod 20 Novosedly	Novosedly	Jihomoravský	232,17	↑

Tabulka 16 – dioxiny

Tyto průmyslové provozy v roce 2019 vypustily **do ovzduší** nebo předaly **v odpadech a odpadních vodách** nejvíce **dioxinů**.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	Provozovna Třinec	Třinec	Moravskoslezský	121,99	↓
2	SUEZ CZ a.s	Spalovna průmyslových odpadů Trmice	Trmice	Ústecký	25,44	↑
3	Pražské služby, a.s.	Spalovna Malešice	Praha	Praha	15,77	↑
4	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	8,80	↓
5	SUEZ CZ a.s.	Spalovna SITA - EMSEKO a.s., spalovna nebezpečného odpadu	Zlín	Zlínský	5,50	↓
6	MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o.	MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o.	Prostějov	Olomoucký	4,60	↑
7	SPL Jablonec nad Nisou, s.r.o.	SPL Jablonec nad Nisou s.r.o.-spalovna nebezpečných odpadů s kapacitou < 10 t/den	Jablonec nad Nisou	Liberecký	2,66	↑
8	SAKO Brno, a.s.	SAKO Brno, a.s. - divize 3 ZEVO	Brno	Jihomoravský	2,31	↑
9	Válcovny trub Chomutov, a.s.	ŽELEZÁRNY Hrádek a. s.	Chomutov	Plzeňský	1,98	↓
10	RUMPOLD s.r.o.	spalovna Strakonice	Strakonice	Jihočeský	1,13	×

Tabulka 17 – emise prachu (PM_{10})

Tyto průmyslové provozy v roce 2019 vypustily **do ovzduší** nejvíce **prachových částic**.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	Sev.en EC, a.s.	Elektrárna Chvaletice	Chvaletice	Pardubický	338 325,60	↓
2	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	266 227,00	↓
3	Elektrárna Počerady	Elektrárna Počerady, a.s.	Výškov	Ústecký	253 944,00	~
4	ČEZ, a. s.	Elektrárny Prunéřov	Kadaň	Ústecký	221 966,40	↓
5	ČEZ, a. s.	Elektrárny Tušimice	Kadaň	Ústecký	187 403,20	↓
6	ČEZ, a. s.	ČEZ, a. s. Elektrárna Mělník, Teplárna Trmice - provoz Mělník	Horní Počaply	Středočeský	182 044,00	↑
7	TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	ŽELEZÁRNY, a. s. Provozovna Třinec	Třinec	Moravskoslezský	106 285,00	↓
8	ČEZ, a. s.	Elektrárna Ledvice	Bílina	Ústecký	85 658,70	↓
9	UNIPETROL RPA	UNIPETROL RPA, s.r.o.	Litvínov	Ústecký	58 539,61	↓
10	BAUMIT, spol. s r.o.	BAUMIT, spol. s r.o.	Dětmarovice	Moravskoslezský	713,00	↓

Tabulka 18 – emise kyanidů do vody

Tyto průmyslové provozy v roce 2019 vypustily **do vody** nejvíce **kyanidů**. Ohlašovací práh pro emise kyanidů do vody je 50 kg.

	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství v kg	Trend
1	Ostravské vodárny a kanalizace a. s.	Provoz ČOV	Ostrava	Moravskoslezský	1 629,0	↑
2	Liberty Ostrava a.s.	Liberty Ostrava a.s.	Ostrava	Moravskoslezský	403,3	↑
3	Lučební závody Draslovka a.s.	Lučební závody Draslovka a.s. Kolín	Kolín	Středočeský	209,0	↓
4	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	Sokolovská uhelná,právní nástupce,a.s.-zpracovatelská část	Vřesová	Karlovarský	130,3	↑
5	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Zlínský	93,5	↑
6	Slovácké vodárny a kanalizace a.s.	ČOV Uherský Brod	Uherský Brod	Zlínský	65,1	~

Integrovaný registr znečišťování (IRZ) provozuje a data do něj sbírá Ministerstvo životního prostředí ČR prostřednictvím České informační agentury životního prostředí CENIA. Lze ho nalézt a vyhledávat v něm na adrese www.irz.cz. Údaje o únicích vybraných chemických látek hlásí do registru samy jednotlivé podniky, protože jim tuto povinnost ukládá zákon. Arnika pak údaje analyzuje a sestavuje z nich přehledné žebříčky znečišťovatelů, které z registru nelze jednoduše vyčíst. Přítomnost v těchto žebříčcích a jejich zveřejňování mnohdy motivují podniky k eliminaci emisí škodlivých látek a k zavedení technologií, jež jsou šetrnější k životnímu prostředí. Přesto se již několikrát objevila snaha omezit IRZ a tak i právo veřejnosti na informace o znečištění životního prostředí. Naposledy v rámci tzv. ekoauditu, kdy ministerstvo průmyslu a obchodu chtělo snížit množství sledovaných látek i ohlašujících podniků. Více zde: arnika.org/zachovejme-irz. U malé části z nich se mu to podařilo.

Stránky Arniky věnované IRZ (včetně žebříčků za předchozí roky): arnika.org/registr-znecistovani